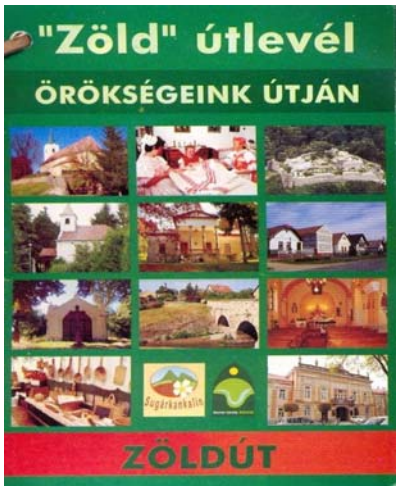

Egy „Zöld” útlevél margójára
Avagy kerekeztünk örökségeink útján

2013. május 18. 07.00 óra, Nagyoroszi Falumúzeum. Pár lelkes és még álmos (talán én vagyok a legálmosabb) oroszi polgár gyülekezője, hogy előkészítsék a már hagyományosnak mondható kerékpártúra indulási pontját. Előkerülnek a vendégváráshoz szükséges alapanyagok, hogy mindezek asztalra kerülhessenek a túrára érkezők részére. Kialakításra kerülnek a regisztrációs pontok is, elfoglalva helyüket az adminisztrációt vezénylő már rutinosnak mondható „kollégák”, Krasznainé Konczili Éva, Gál Magdolna, Kovács Istvánné (Madár Marika), Hauszmann Gábor és Varga István.

Utolsó simítások a helyszínen, hogy minden biztosítva legyen a zökkenőmentes induláshoz. Gál Zsuzsa pörög, irányít, szervez, lelkes kis csapata követi az utasításokat. Megérkezik a nélkülözhetetlen szerviz kocsi is, Krasznai Gyula „sárga angyala”, mely a túra fontos velejárója. Szorgos munkálatok közepette begördül a Rétsági Rendőrkapitányság két járőrautója is, mely útvonalunkat és a résztvevők testi épségét is biztosítani fogja.
A Falumúzeum előtti tér lassan kezd benépesedni. Érkeznek a kerekezni vágyók, illetve a környező települések, valamint a Sugárkankalin Turisztikai Egyesület képviselői. Mindeközben folyamatosan zajlik a regisztráció, a menetlevelek átvétele. Megérkezik a hangosítás, hogy az indulás előtti tájékoztatás mindenki számára elérhető legyen.

Eközben benépesül a tér, ismerős arcok köszöntik egymást, mely számomra, aki először kíséri végig a csapatot az útvonalon, azt bizonyítja, hogy ez egy már olyan mérvű hagyományos rendezvény, mely sokak számára már előre bevésődött a naptárba. Sikerét mi sem bizonyítja jobban, hogy Pécsről, Sződligetről, Szlovákiából is érkeztek kerekesek. Képviselteti magát itt minden korosztály, hisz 6 éves gyerkőctől a 70 éves nyugdíjasig csatlakoztak a kerekezőkhöz a közel 140 fő regisztrálthoz, mely létszám a túra során tovább nőtt mindazokkal, akik a településeken beálltak a kerekezők sorába. A hivatalos megnyitó előtt Pásztor Ildikó a Sugárkankalin Turisztikai Egyesület oszlopos tagja rövid tájékoztatót tart az egybegyűlteknek az Egyesület munkájáról, a túra útvonaláról. Fontosságát mindennek abban érezhetjük, hogy folyamatosan csatlakoznak új tagok, akik valószínűleg jövőre már ismerősként köszönthetik a többieket. Elérkezik a program szerinti indulási időpont.

09.00 óra. Gönczöl József Nagyoroszi község polgármestere köszönti a résztvevőket, a környező települések polgármestereit, valamint a szervezőket. Kiemeli az összetartozás jelentőségét, melynek ez a túra jeles bizonyítéka. A résztvevőknek jó utat kívánva átadja a szót Dombai Gábornak, Drégelypalánk község polgármesterének. Itt kell megjegyeznem azt a tényt, hogy Dombai úr nemcsak, mint polgármester van jelen, hanem mint a Sugárkankalin Turisztikai Egyesület egyik megálmodója is. Az Egyesület 8 éve alakult, hogy ápolva népi, kulturális értékeinket, az ide látogató turisták részére vonzóbbá, megismerhetőbbé tegye környezetünket, településeinket. A 10 település bemutatásának szolgálatára találtatott ki a „zöldút", mely a tömegközlekedés kizárásával ismerteti meg helyi értékeinket, kincseinket az ide látogatók számára. Kiemeli köszöntőjében az emberi kapcsolatok kialakulásának fontosságát, közösségek alakulását, melyet ez a hagyományos rendezvény hűen szolgál. Fontosnak tartja azokat a fejlesztéseket, mely az eddigi munkát erősítheti, gazdagíthatja. Köszöntője után egy olyan hölgy „ragadta" magához a szót, akinek nem kis érdeme van abban, hogy eme túra zökkenőmentesen tudjon lezajlani. Az Egyesület munkacsoportjának aktív tagjáról, Dobos Júliáról van szó, akinek előkészítő munkája elkerülhetetlen a siker tekintetében. Ő az, aki mint a kerékpártúra fő koordinátora, előre végigjárja a túra útvonalát, hogy minden olyan körülmény kizárható legyen, ami „negatívan" befolyásolhatja a túra kimenetelét. Két olyan rizikófaktorra hívja fel a jelenlévők figyelmét, mely befolyásoló tényező lehet. Egyik az időjárás (mivel az éjszakai felhőszakadás a földúton való kerékpározás egyik kizáró tényezője lehet), a másik pedig az útépítés, mely több települést is érintve hátráltathatja a haladást.
Mindezen köszöntők és tájékoztatók után kezdetét veheti a várva várt indulás!
Mikor leültem cikkem megírásához, azon elmélkedtem, hogy írásom elkészítésének egyik fontos mondandója legyen az, hogy mindazok is megismerhessék a térségünket, annak értékeit, akik csak az olvasottak révén lehetnek részesei a túra nyújtotta élményeknek. Ismerjék meg kicsit azoknak a településeknek történetét, melybe betekintést nyerhettek azok, akik ezt a közel 60 km-es távot teljesítették. Hát induljon akkor a mi kis túránk állomásról-állomásra haladva.

Indulás Nagyorosziból!
Az egykori Oroszfalu az egyik legősibb település Nógrád megyében. A lakosok királyi testőrök, valamint a visegrádi vár ajtónállói voltak. A közeli Nógrád vára elfoglalásakor a törökök feldúlták Nagyoroszit. Talán sokak számára pont ebből az időszakból vált valamelyest ismertté a község neve, hiszen az Oroszi pap említése a Szondi két apródjából mindenki számára köztudott. 1719-ben III. Károly király Stahremberg Tamás alsó-ausztriai helytartónak adományozta Nagyoroszit, majd zálogjogon gróf Keglevich Károlynak, majd 1845-ben az uradalom gróf Berchtold családra szállott, akik 1945-ig voltak tulajdonosok Nagyoroszi-ban, birtokukat jól működő gazdasággá fejlesztve. A Berchtold kastély egyik szárnyában, napjainkban a helyi általános iskola felső tagozata működik. A birtok területéhez tartozott a kerékpártúra kiindulópontját képező Szentháromság tér, melynek közepén álló Szentháromság szobor a község leégett fa templomának is emléket állít. Ennek szomszédságában épült meg a barokk stílusú, műemlék jellegű, római katolikus templom. Szomszédságában került kialakításra (megköszönve Gál Zsuzsa kitartó munkáját) a község Falumúzeuma, mely az ide látogatók részére bemutatja az itt élt emberek népi kultúráját, mindennapjait, szellemi értékeit. Mindezek végigbarangolásával a községből könnyen megközelíthető Drégely vára, mely ma már kedvelt kirándulóhellyé nőtte ki magát, köszönve annak a rekonstrukciós munkának Teszáry Karcsi bácsi (a Drégelyvár Alapítvány kuratóriumi elnöke) vezetésével, mely folyamatos hozzáépítéssel próbálja visszaállítani és megismertetni a vár eredetiségét.
Eme rövid „szellemi" kalandozás után ugorjunk a nyeregbe és ismerjük meg a többi település által nyújtott lehetőségeket is!

Irány Borsosberény!
Indulásunk előtt megtörténik az első defekt gyors és szakszerű, az évek rutinját bizonyító javítása, hogy mindenki felsorakozhasson, és Vigyinszki Attila felvezetésével elindulhasson egész napos túránk. Kigurulva a 2. számú főútra közel 4 km-es, emelkedőkkel tarkított kerekezés után megérkezhetünk vendéglátóinkhoz. A „csapatot" Molnárné Gere Rita polgármester fogadja és köszönti.

Kezdetét veszi a terülj-terülj asztalkám, mely végig fog minket kísérni minden településen. A gyönyörűen felújított Közösségi Ház ad pihenési lehetőséget a megfáradtnak, étket a megéhezettnek.

Lelkes asszonyok, akik a helyi Nyugdíjas Klub tagjai hajnal óta tüsténkedve sütötték a finomabbnál finomabb pogácsákat. Hú, az a medvehagymás, no, az tuti volt! Mindeközben a szerviz kocsi ismét munkában, nyeregjavítás, kerékpumpálás. De míg szerelünk és ízleljük a már említett finomságokat, okosodjunk a 975 lelket számláló település régmúltjából is. A község területe a Börzsöny Tájvédelmi Körzethez tartozik. A községet 1274-ben már okirat említi. 1626-ban a törökdúlás áldozata lett, szinte teljesen elpusztulva, az 1700-as évek elejétől kezdett újjáéledni. 1730-ban épült a község római katolikus temploma, mely bővítésre került a későbbiek folyamán. Az 1800-as években klasszicista stílusban épült a Tihanyi Kúria, melynek épületében kapott helyet az óvoda. A Berény szó vélhetően kabar törzsnévből keletkezett. Jelentése: „megadja magát”. Az itt töltött pihenő alatt számunkra bebizonyosodott, hogy no, ez nem az a település, mely megadná magát! Kicsi lélekszámához és anyagi kondíciójához képest szépen épül és fejlődik. Megköszönve a már említett finomságokat, indulás tovább, hisz a java még hátra van!

Horpács!

Leküzdve a kátyúk nyújtotta nehézségeket, itt-ott tolva a kerékpárokat, pár kilométer megtétele után gurulhatott be a kis csapat Nógrád megye egyik legkisebb, 175 főt számláló településére, ahol „mentőangyalunk” ismét szolgált és védett!

Kicsinysége ellenére azonban az ide látogatóknak bebizonyítja, hogy jelentős értékekkel büszkélkedik. A település neve valószínűleg a magyar horpad szóból származhat, utalva elhelyezkedésére, hiszen egy horpadásszerű völgyben bújik meg.

A Szobi család birtokaként már az 1400-as években oklevelek említik meg létezését.
Drégely ostroma alatt a falut felégették, 1562-ben 14 adóköteles házat írt össze a török. Az 1500-as évek végén Paska István birtokolta, majd ismét a hódoltság részévé vált, egyetlen adófizető háztartással. A török kiűzése után a falu újratelepült. A környező településektől megkülönbözteti egy történet Horpácsot, miszerint a csodatermő aranyalma, a világ közepén kellet, hogy földet érjen. Ez a hely – a világ közepe – nem is lehetne máshol, mint Horpácson, ahol az aranyalma a földre esett, s ahol egy tiszta vizű forrás csobogva jelzi a földet érés helyét.

A község látnivalói közé tartozik a magántulajdonban lévő területen elhelyezkedő Mikszáth-kúria, melyben a neves író életpályáját bemutató kiállítást tekinthetik

meg mindazok, akik ide ellátogatnak. Ezzel a lehetőséggel éltek a túra résztvevői is, mivel ennek az összegyűjtött anyagnak felbecsülhetetlen értéke van. A Mikszáth-kúria mellett található a XIX. században épült Szontágh-kúria is, mely méltó helyet foglal el abban a csodálatos környezetben, mely régi fáival, gyönyörű parkjával biztosítja mindaz nyugalmat és csendet, mely a megpihenni vágyó számára nélkülözhetetlen. Köszönet a terület tulajdonosának, hogy ilyen környezetet biztosítva őrzi azon értékeket, mely méltán teszi ismertté a községet.

Ebben az idilli környezetben köszöntötte a túra résztvevőit Molnár Zoltán, Horpács község polgármestere, ki bemutatva településüket, meginvitálta a jelenlévőket a Mikszáth kiállítás megtekintésére.

Az elfogyasztott frissítők után, kicsit körbekerekezve a község központját, útra indult a lelkes kis csapat, hogy megismerhesse a „zöldút" következő állomását.

Pusztaberki!
A völgykatlanban elhelyezkedő kicsiny falut lombhullató és tűlevelű erdők övezik. Gyönyörű környezet, tiszta levegő. Kell ennél több egy túrázni vágyó számára? A község neve egy 1379. évi jegyzőkönyvben fordul elő először. 1579-es török kincstári adatok szerint házainak száma 42, lakosainak száma 177 fő. A községet 1851-ben Berki-Puszta néven említik a krónikások.
Brindza Sándor polgármester úr köszöntője közepette a résztvevők finom kalácsot majszolva, üdítőtől felfrissülve betekintést nyerhettek a település mai helyzetébe, a tervekbe. Kiemelte mondandójában azokat a közösségi tereket, melyek az itt élő emberek közösségformáló erejét erősíti.

Ennek érdekében kicsiny lélekszámú településről is lévén szó, a fiataloknak külön klubhelyiséget biztosítanak. Ez követendő példa lehet! Rövidke pihenés után, egy újabb defekt szerelése után (lassan már kezdem sajnálni Gyula bácsit) nyeregbe pattanva a lelkes csapat tovább indul, hogy élvezhesse a következő állomás vendégszeretetét.

Kiérkezvén a 22-es számú főútra, kicsit feltartva a gépjárműforgalmat (de ez minket, egy cseppet sem zavar), jutott el csapatunk következő állomására, ahol ismételten szervizelhetünk, ami nem jelenthet gondot a „sárga angyal" számára. Pillanatok kérdése, és a lánc ismét a helyén.

Érsekvadkert!
Nógrád megye hatodik legnagyobb települése, mely már a tatárjárást megelőzően is fennállt, nagy hangsúlyt fektet a civil kezdeményezések támogatására, a régi hagyományok felelevenítésére. Ennek érdekében folyamatos fejlesztésekkel mindent meg is tesz. Ennek egyik eredménye az a Helytörténeti Emlékház, mely befogadta az ide érkező vándorokat. Azaz minket, kiket érkezéskor Csabák István, a Művelődési Ház vezetője köszöntött. A 3800 főt számláló település joggal büszkeségének tekintheti ezt az emlékházat, mely gazdag gyűjteményével (talán a környék egyik leggazdagabb gyűjtésével) elénk tárja a régen itt élő emberek szokásvilágát, mindennapjait.

A településről már 1227-ben az oklevelek említést tesznek, mint az esztergomi érsek vadaskertje. Az egész középkorban az esztergomi érsek birtokában találjuk. Vámhelyként is említik. 1722-ben 32 magyar és 9 tót háztartást tartottak nyilván. 1733-ban kapott mezővárosi rangot, ezzel együtt évi négy szabad vásár tartását. A községben két úri lak őrzi a múlt emlékeit, amit a Soókyak építettek. 1906-tól a település neve Érsekvadkert, melyben két gőzmalom is működött, melynek nyomán fejlődött ki a mostani malomipar. A települést az Esztergomi Érsekség egyik fellegváraként tartották nyilván. Elmondható, hogy az itt élő emberek büszkék történelmükre. Ezt tükrözi az a felbecsülhetetlen kincs, melyet a már említett Emlékház rejt az idelátogatók számára. Meg kell említeni azt is, hogy az emlékház udvarának kialakítása is csak azt bizonyítja számunkra, hogy fontos az összetartozás ereje.

Az udvarban kialakított pihenőhely, az épített kemencéjével egy olyan közösségi tér, mely ezt csak erősítheti minden idelátogatóban. Az itt töltött idő sok mindenre rávilágíthatta az embert. Egyrészről arra, hogy fontos a múlt, és értékeinek ápolása. A másik, hogy ennek varázsával lakhatóbbá, élhetőbbé tehetjük településünket. Természetesen mindehhez kellenek olyan lelkes emberek is, akik ezt folyamatosan fenntartva, ápolva biztosítják mindezek megismerését az ide látogatóknak. Köszönet nekik. Elidőzve a múltban, riadót fújva, a csapat tovább „száguld". Következik túránk során egy olyan táv, mely az útépítkezése miatt kicsit nehézkesebbé tette a kerekezést, de a rutinnak köszönhetően megbirkóztunk ezzel is.

Utunk Patakon keresztül vezetett következő vendéglátónkhoz.

Dejtár!

A pataki emelkedő, valamint az útépítés okozta nehézségek után juthattunk el abba a faluba, melynek létezéséről az első írásos emlék 1255-ből való, mely oklevél Dehter községként említi. Kiváltságos falvak közé tartozott, mezővárosi rangra emelkedve. 1397-ben a Losonci család birtokában volt. A falu rövid ideig a XIV. században a Vesenyi család birtokában, majd a XV. század elején Zsigmond király tulajdonában állt. A települést 1436-ban György esztergomi érseknek zálogosították el, majd 1438-ban az érsek örökadományként megkapta Dehtár mezővárost. Drégelyvár eleste után, mint a többi település, ez is a török prédájává vált. A hajdani mezőváros a XVII. század végére puszta Dehterré, Dejtár pusztává vált. A török kiűzése után indult meg az falu újratelepítése. Az 1715-ös összeírás szerint 33 jobbágycsalád lakta. A XVIII században az állattenyésztés mellett előtérbe került a növénytermesztés. A fellendülés a lakosság létszámának emelkedésében is megmutatkozott. A század végére a falunak 755 lakosa lett. Ma közel 1400 főt számlál a falu, kik úgyszintén büszkék történelmükre, hagyományaikra és joggal népviseletükre. Ennek bizonyítékaként, odaérkezésünkkor két cserfes szájú „dítári" menyecske (Terka és Margit, ki ne ismerné őket?) fogadott minket. Vidámságukkal, pajkosságukkal felejtették azt a fáradságot, mely már jócskán a lábakban volt az eddig megtett út miatt.

Asztalra került a lekváros bukta, melynek ízét élvezve hallgathattuk meg Smitnya Sándor polgármester úr köszöntő szavait, valamint a falu bemutatását.

Rövid köszöntője után, kik is vehették át a „szót”, mint a falu reprezentatív „öregasszonyai”.

No, volt itt móka és kacagás és az elmaradhatatlan közös tánc és ének. Így enyhén „feldobott” hangulatban vághattunk neki a kerekezésnek. Azonban itt kettévált az út a résztvevők előtt. A bátrabbak egy kis kitérővel, földúton (nagy merészség volt az előző éjszakai vihar után) kerekezhettek tovább, a Duna-Ipoly nemzeti Park részét képező Páskom-Legelő Tanösvény érintésével, megismerve annak csodálatos világát.

A csapat másik fele, pedig a hagyományokhoz híven az aszfaltot koptatva közelítette meg a következő állomást.

Ipolyvece!
Környezeti adottsága jelenti értékét. A Duna-Ipoly Nemzeti park területén fekvő település igen gazdag az Ipoly-völgye természeti értékeiben. Egyszerre találkozhatunk a vízi élővilággal, mocsarasabb, láposabb területekre jellemző faunával és flórával, rétek és kaszálók növényeivel, állataival. A „vece” szó kis falut, falucskát jelent, mely szláv lakosság ittlétére utalhatott. Az első oklevelek szerint Hunfi Demeter birtoka volt, majd Drégely várához tartozott, így a település története összefonódott a vár sorsával. Drégely eleste után Ipolyvecét újra kellett telepíteni, ekkor jelent meg itt a szlovák lakosság. A XIX. században zömében állattenyésztéssel és földműveléssel foglalkoztak, dohányt, gabonát és szőlőt termesztettek. A homokos, ártéri föld nyújtotta lehetőségnek köszönhetően, a környék legjelentősebb szamócatermesztő településévé nőhette ki magát.
A településen egyre többen érdeklődnek a paraszti hagyományok, népi értékek iránt, így egyre több régi paraszthéz kerül felújításra. Műemlék jellegű épület az eklektikus stílusban épült evangélikus és a barokk ihletésű Mindenszentek templom, melynek érdekessége oltárképének különlegessége, ahol népviseletben ábrázolták az oltárkép szentjeit. A föltárt hagyományok, a falu hajdani varázsát visszaállító közösség mind több idelátogatót vonz.

Ez a vendégszeretet volt érezhető ott tartózkodásunk alatt is részükről, arról már nem is beszélve, hogy megízlelhettük a helyi asszonyok által sütött finomabbnál-finomabb lángost, illetve az itt termesztett gyümölcsök „varázsát” is. Köszönet Sulyan Józsefnek és családjának, akik felajánlották a résztvevők megvendégelésére ezt a rengeteg gyümölcskavalkádot.

Így jóllakottan, kicsit nehezebben tekerve, ismételten teljes létszámmal indulhattunk el utolsó előtti állomásunkra. Az egyre jobban fáradó csapat egy-két tagja

ezt a „rövid” távot már szerviz kocsinkban teszi meg, hogy kicsit megpihenve tudjon csatlakozni a többiekhez, hogy velük együtt gurulhassanak majd be az utolsó állomásra.

Drégelypalánk!
Talán a Drégelyvár ismerete teszi környékünk egyik legismertebb településévé Drégelypalánkot. Azért természetesen mindez nem elég ahhoz, hogy sokan ismerhessék e települést, hiszen történetének feltárásában, értékeik megőrzésében és annak bemutatásában odaadó emberi tettek munkálkodtak. Aki ide látogat, az elsősorban a Szondi-emlékeket keresi. Joggal teszi azt, hiszen a település története elválaszthatatlan Drégely várától, a Szondi emlékektől. Drégely nevét már 1274-ben oklevelek említik, Drágul vagy Dráguly, majd Dragoly és Drágely alakban, az 1546-ból származó királyi dekrétum „Dréghely”-ként. Drégely és Palánk hajdan két község volt, határt közöttük a két község között átfutó patak képezte. Talán ez az a település, mely sokak által ismertebb a környező településeknél, iskolai tanulmányaink révén. Sokunk számára ismert a vár története, mely egybeolvad a település történelmével. Ami számomra talán legfontosabb, hogy a település mindezen történelmi értékek bemutatását elsődleges feladatának tekinti.

Az idelátogató kiállítások keretében ismerkedhet meg a Vár és Szondi legendájával, melyet még joggal magukénak éreznek az itt élők. Ez a történelmi háttér nyújt olyan lehetőséget a település számára, melyet igen jól kiaknázva csalogatja ide a vándort, a környék falusi turizmusának „fellegvárába”. Ennek fontos része, a helyi hagyományok ápolása, kézműveseinek bemutatása az ide érkezőknek. Nem történhetett ez másként ezen a napon sem.

A község Hagyományőrző Csoportja „nótáival” fogadta a pihenőhelyre beguruló kerekeseket, kik ott tartózkodásunk alatt táncaikkal is szórakoztatták a publikumot.

Dombai Gábor polgármester köszöntő szavai után megtekinthettük a helyi kézművesek „kirakodóját”, a vecei lángos után desszertként palacsintákat majszolhattunk.

Élményekkel teli és jóllakott állapotban indulhattunk neki a kiépített kerékpárúton, a mai túra utolsó állomására.

Hont-Tsitár!
Nógrád megye legnyugatibb településeként jegyzett, a közel 590 főt számláló, a Duna-Ipoly Nemzeti Park részét képező Hont község határában található mai napunk célállomása, Tsitári kútyika, mely régi szent helye a környékbelieknek. Régi iratok tanúsága szerint „a csitári völgyben van egy kút, melyet a néphit sokáig varázserejűnek vélt és hajdan tömegesen zarándokoltak oda a gyógyulást keresők.” A kegyhelyen három szent forrás fakadt egykor, melynek vízét összegyűjtötték, s az ivómedence csapján lehetett inni belőle. A forrás mellett állt egy kereszt, melyhez az itteni uradalom juhásza járt vak fiával fohászkodni.

Ilyenkor a gyermek szemét mindig megmosta a Kutyika vizével, mígnem a fiú látni kezdett. Ezután épült hálából az első kápolna, melyben a Magyarok Nagyasszonya- szobrot helyezték el, melyet a pásztorfiú faragott ki, a honti asszonyok szép viseletébe öltöztetve Máriát. Az 1920-as években a kegyszobor eltűnt, majd egy idős asszony látomása alapján Nagyoroszból előkerülvén ismét elhelyezték a kápolna oltára felett. Az omladozó kápolnát az 1940-es években lebontották, helyére egy szép lourdes-i barlang került. Az új kápolna a fogadalmi kereszt közelében került felépítésre, melyben a miséző oltár felett ismét elhelyezték a kegyszobrot. Sokáig tartott, míg a Drégely-Hont-Csitári búcsújáró helyet elismerték, de a nép minden tiltás ellenére ragaszkodott a Kutyikához. Az Ipoly mindkét oldaláról rendszeresen zarándokoltak ide.

Gyönyörű környezetben meghúzódó zarándokhelyen fogadta csapatunkat Gál Magdolna, Hont község polgármestere. Azt talán már említenem se kellene, hogy itt is terülj-terülj asztalkám fogadott. Ismételten egy olyan gesztus, mely mellett nem mehetünk el. Arnold Boglárka felajánlása volt a saját gazdaságukban készített termékekből összeállított „menü”, a szalámis, valamint mangalica zsíros kenyér. A hely szelleméhez méltóan, a résztvevők gitáros fiatalok kísérete mellett egyházi dalokat énekelhettek, mely erősítette azt az összetartozást, mely egész utunkon elkísért.

Ezen a csendes, nyugalmat sugárzó helyen jó volt kicsit leülni, megpihenni, elmélkedni belső békénket dúló dolgokon. Mert ha valami, akkor ez ennek a helynek a varázsa!
Elmélkedéseinket befejezvén fájó búcsút inthettünk egymásnak, testben és lélekben megerősödve. A közel 60 kilométer letekerése a testet, míg az együtt töltött nap, a közösséghez való tartozás érzése, az új ismeretek szerzése pedig a lelket erősítette mindazokban, akik részesei lehettek e „csodának”.

Bízom abban, hogy kicsiny írásommal, a községek bemutatásával sikerült mindazok figyelmét felkeltenem, kik eddig nem lehettek részesei az örökségeink útját végigjáró kerékpártúrának. Remélem, hogy településeink sokszínűsége, történelme, értékei arra inspirálja Önöket, hogy késztetést érezzenek mindezek megismerésére, településeink bebarangolására.

Hát hogy is zárhatnám írásomat? Önökkel, Veletek, jövőre, ugyanitt!

Nagy Kata